

PAPILĖS SIMONO DAUKANTO GIMNAZIJA

1	9	0	4	4	9	0	6	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---

(kodas)

EINAMOJO REMONTO DARBININKO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr. 17

I. Bendroji dalis

1. Papilės Simono Daukanto gimnazijos einamojo remonto darbininku (toliau - remonto darbininkas) gali dirbti asmuo, nustatyta tvarka pasitikrinęs sveikatą, išklauses bendrą darbų saugos ir sveikatos ir darbo vietoje instruktavimus.

2. Remonto darbininkas privalo laikytis darbo tvarkos taisyklių, vykdyti gimnazijos darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų reikalavimus, darbo priemones naudoti pagal darbo priemonių dokumentuose nurodytus saugaus naudojimo reikalavimus.

3. Periodinis remonto darbininko sveikatos tikrinimas atliekamas Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka ir periodiškumu, o žinių patikrinimas (periodinis instruktavimas) atliekamas ne rečiau kaip kartą per 12 mėnesių.

4. Papildomas instruktavimas atliekamas patvirtinus naują saugos ir sveikatos instrukciją arba padarius pakeitimus esančioje, įsitikinus, kad jo žinios nepakankamos, pasikeitus darbo sąlygoms, turinčioms įtakos saugai ir sveikatai, įvykus nelaimingam atsitikimui, susirgus profesine liga ir kitais atvejais, kai to reikalauja įvykį tirianti komisija.

5. Remonto darbininkas privalo laikytis nustatyto darbo ir poilsio režimo.

6. Remonto darbininkas privalo nedirbti su netvarkingomis darbo priemonėmis.

7. Atlikti tik paskirtą darbą, neleisti dirbti pašaliniams asmenims.

8. Remonto darbininkas privalo informuoti gimnazijos direktorių, apie situaciją darbo vietose, darbo patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali keiti pavojų darbuotojų, mokinių ar lankytojų saugai ir sveikatai.

9. Remonto darbininkas, nukentėjęs dėl nelaimingo atsitikimo darbe, ūmios profesinės ligos, matęs įvykį arba jo pasekmes, privalo nedelsdamas apie tai pranešti gimnazijos direktoriui, jeigu jis pajėgia tai padaryti.

10. Įvykus nelaimingam atsitikimui, būtina nukentėjusiam suteikti pirmąją pagalbą, o prireikus iškviesti greitąją medicinos pagalbą tel.: 112.

11. Remonto darbininkui, pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta atsakomybė.

II. Remonto darbininkas privalo

12. Žinoti ir tiksliai vykdyti darbo tvarkos taisykles, saugiam darbui keliamus reikalavimus.

13. Mokėti suteikti pirmąją medicinos pagalbą sau ir kitiems nukentėjusiems nelaimingo atsitikimo metu.

14. Pastebėjęs gaisrą remonto darbininkas nedelsdamas turi pranešti ugniagesiams pagalbos telefonu 112, iškviesti į gaisravietę gimnazijos administracijos darbuotojus, gesinti gaisro židinių turimomis gaisro gesinimo priemonėmis.

15. Žinoti kaip jam elgtis kilus gaisrui, kur laikomos pirminės gaisro gesinimo priemonės, mokėti praktiškai jas panaudoti gaisro gesinimui.

16. Laikytis nustatyto darbo ir poilsio režimo.

17. Informuoti gimnazijos direktorių ir jo įgaliotą asmenį apie situaciją darbo vietose ar kitose vietose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai.

18. Vykdyti gimnazijos direktoriaus ir jo įgaliotų asmenų teisėtus nurodymus.

III. Remonto darbininko teisės

19. Reikalauti, kad gimnazijos direktorius ar jo įgaliotas asmuo užtikrintų saugų darbą.

20. Nustatyta tvarka atsisakyti dirbti, jeigu yra pavojus sveikatai ar gyvybei, taip pat dirbti tuos darbus, kurie nesulygti darbo sutartimi ir kuriuos saugiai atlikti neišmokytas.

21. Nustatyta tvarka reikalauti, kad būtų atlyginta žala, padaryta sveikatai dėl nesaugių darbo sąlygų.

22. Nedirbti su netvarkingomis darbo priemonėmis - apie tai informuoti gimnazijos direktorių ar jo įgaliotą asmenį.

IV. Pavojingi veiksniai

23. Elektros srovės poveikis dėl netvarkingos instaliacijos, kištukinių lizdų.

24. Aštrūs įrankiai - nesinaudojant apsaugos priemonėmis, neatsargiai elgiantis, galimi plaštakų sužeidimai.

25. Netvarkingi darbo įrankiai, nesutvarkyta darbo vieta (blogai įtvirtinti įrankiai, sulūžę laikikliai, slidžios grindys ir kt.).

26. Darbas su dažais, lakais, klijais, antiseptikais ir kitomis kenksmingomis ar pavojingomis medžiagomis.

27. Besisukančios ir judančios mechanizmų, įrankių dalys.

28. Krovinio kėlimas nesilaikant leidžiamų kėlimo normų - galimi kūno raumenų patempimai. Vienkartinio keliamo ir pernešamo krovinio masė neturi viršyti vyrams 30 kg, moterims - ne daugiau kaip 10 kg;

29. Kintantis daiktai - neatsargiai keliant darbo inventorių, atsargines dalis, medžiagas.

V. Kenksmingi veiksniai

30. Nepalankios meteorologinės sąlygos (vėjas, lietus, ir kt.), netinkamas mikroklimatas (temperatūra, ventiliacija ir t.t.) darbo vietoje.

31. Lako, dažų, skiediklių ir kitų medžiagų garai ir aerozoliai.

32. Dulksės (organinės ir neorganinės kilmės), alergiškai veikiančios visą organizmą.

33. Triukšmas, vibracija veikia periferinę nervų sistemą.

34. Nepakankamas darbo vietos apšvietimas.

VI. Darbuotojo veiksmai prieš darbo pradžią

35. Apsivilkti darbo drabužiais, užsisiegti visas sagas, apsiauti darbo avalynę, paimti į darbo vietą tvarkingas asmenines apsaugines priemones.

36. Susipažinti su darbo vieta, apžiūrėti, ar ji tvarkinga, išsiaiškinti, kaip saugiai atlikti pavestą darbą.

37. Iš darbo vietos pašalinti visus nereikalingus daiktus, patogiai susidėti darbo įrankius.

38. Patikrinti, ar gerai apšviesta darbo vieta, ar nėra kabančių atvirų elektros laidų.

39. Vietiniam darbo vietos apšvietimui patalpose galima naudoti kilojamuosius šviestuvus ne didesnės kaip 50 V įtampos.

40. Patikrinti, ar tvarkingi darbo įrankiai, įrengimai.

41. Patikrinti dažymo įrangos tvarkingumą, ar darbo vietoje pakankamas kiekis dažų, laku, skiediklių.
42. Įrankiai turi atitikti šiuos reikalavimus:
 - 21.1. įrankių rankenos turi būti padarytos iš tvirtos medienos be šakų ir įskilimų;
 - 21.2. kotai turi būti ovalios formos, be šerpetų, užkalti pleištais;
 - 21.3. dildžių, atsuktuvų, kaltų rankenos turi būti su metaliniais žiedais, ne trumpesnės kaip 150 mm;
 - 21.4. plaktukai, kūjai turi būti be įtrūkimų, šerpetų, užplakimų;
 - 21.5. plaktuko rankenėlė turi būti ne trumpesnė kaip 400 mm, o kūjo - 700 mm;
 - 21.6. naudotis tik išbandytais kopėčiomis - dirbti su netvarkingomis kopėčiomis draudžiama.
22. Darbą pradėti pašalinus visus pastebėtus trūkumus.

VII. Darbuotojo veiksmai darbo metu

23. Darbo atlikimo vietą reikia nuolat valyti nuo šiukšlių, nereikalingus daiktus padėti į jiems skirtą vietą, kad nebūtų užkrauti perėjimai.
24. Neleisti dirbti pašaliniams asmenims arba imtis darbų, kurių atlikimui yra neinstrukuotas.
25. Gimnazijos teritorijoje draudžiama rūkyti, dirbti neblaiviam ar apsvaigusiam nuo narkotikų, toksinių medžiagų.
26. Apdorojant detalę, būtina ja gerai įtvirtinti spaustuvoje
27. Kertant metalą, būtina apsaugoti save ir aplinkinius darbuotojus nuo lekiančios nukirstos dalies
28. Dirbti su kirstukais galima tik užsidėjus apsauginius akinius su nedūžtančiais stiklais.
29. Draudžiama dirbti su nežinomais, techniškai netvarkingais įrankiais.
30. Įrankių (raktų, replių, žnyplių) negalima pailginti ant rankenų užmaunant vamzdžius ir pan.
31. Apdorojamos detalės, ruošiniai, įrankiai turi būti padėti taip, kad nenukristų.
32. Montavimo, statybos, dažymo, ir kitus remonto darbus prie elektros srovės tinklų galima vykdyti tik tada, kai išjungiama elektros įtampa arba kai laidai yra patikimai izoliuoti nuo išorės.
33. Einamojo remonto darbininkas privalo išmanyti dažymo būdus, medžiagų, su kuriomis dirba, savybes, žinoti jų sudėtinės dalis, kenksmingumą, laikytis įrangos, mechanizmų eksploatavimo taisyklių.
34. Įvairias dažymo medžiagas ruošti specialiose patalpose pagal gamyklos instrukcijų reikalavimus. Medžiagos turi turėti sertifikatus arba pasus su kenksmingų medžiagų charakteristikomis. Nenaudoti laku, dažų, klijų, skiediklių nežinant jų paskirties, naudojimo instrukcijos.
35. Dažų darbo vietoje neturi būti daugiau nei reikia vienai pamainai, juos gabenti į darbo vietą uždaroje taroje.
36. Dažų, laku ir skiediklių tarą galima atidaryti tik su kibirkščių nekeliančiu įrankiu.
37. Dažyti patalpose galima tik įjungus priverstinę ventiliaciją arba atidarius langus.
38. Tuščią dažų, laku, skiediklių tarą tuoj pat išnešti iš darbo vietos ir sudėti į tam skirtą vietą.
39. Atsitiktinai išlietus ant grindų dažus reikia nedelsiant užberti sausu smėliu arba pjuvenomis ir pašalinti iš darbo vietos.
40. Dirbant aukštyje, būtina naudotis apsauginiais diržais, įrankius laikyti specialiame krepšelyje.
41. Pristatomos kopėčios turi būti su įtaisais, neleidžiančiais joms pasislinkti ar virsti darbo metu.
42. Kopėčios turi būti išbandytos, turėti inventorinį numerį.

43. Pristatomų kopėčių matmenys turi būti tokie, kad darbuotojas galėtų dirbti stovėdamas ant pakopos, esančios ne mažesniu kaip 1 m atstumu iki kopėčių viršaus.

44. Leidžiama naudoti ne ilgesnes kaip 5 m pristatomas kopėčias.

45. Ilgas kopėčias, kurios po lipančio ar stovinčio ir dirbančio kojomis linksta ir siūbuoja, reikia per vidurį sutvirtinti kitomis trumpesnėmis kopėčiomis arba lenta.

46. Medinėse kopėčiose briaunose ir pakopose leidžiami tik išilginiai ne ilgesni kaip 100 mm ir ne gilesni kaip 5 mm įskilimai. Esant skersiniams įlūžimams, kopėčiomis naudotis draudžiama.

47. Jeigu negalima patikimai pritvirtinti pristatomų kopėčių viršaus, taip pat dirbant toje vietoje, kur dažnai vaikšto žmonės, reikia, kad kopėčias prilaikytų kitas darbuotojas.

48. Kopėčias, statomas priešais duris, turi prilaikyti kitas darbuotojas, arba duris reikia užrakinti.

49. Daiktus, reikalingus ant kopėčių dirbančiam žmogui kelti į viršų, pririštus prie virvės vidurio, o kad keliami daiktai nesiūbuotų, antrąjį virvės galą turi laikyti apačioje stovintis darbuotojas.

VIII. Elektrosaugos reikalavimai

50. Neatidarinėti elektros įrengimų, kompiuterinės technikos skydelių, durelių, dangčių.

51. Neliesti drėgnomis rankomis jungiklių, elektros šakučių lizdų.

52. Nepalikti be priežiūros įjungtų elektros prietaisų.

53. Nesiliesti vienu metu prie išimintų dalių (centrinio šildymo radiatorių, vamzdžių ir pan.) ir elektros įrenginių metalinių dalių, nes esant pažeistai izoliacijai, nesusidarytų grandinė elektros srovei tekėti žmogaus kūnu.

54. Eksploatuojant elektros įrenginius draudžiama:

54.1. naudotis netvarkingais elektros šakučių lizdais, kištukais, jungikliais bei kita elektros instaliacijos įranga;

54.2. į buitinio naudojimo elektros šakučių lizdus jungti elektros prietaisus, viršijant instaliacinį galingumą bei naudoti šviestuvus su nuimtais apsauginiais gaubtais.

55. Elektros prietaisus išjungti šiais avariniais atvejais:

55.1. pajutus elektros srovės poveikį ar nutrūkus elektros energijos tiekimui;

55.2. pažeidus laidų izoliaciją arba kai jaučiamas charakteringas degančios izoliacijos kvapas, pasirodo dūmai, kilus gaisrui;

55.3. pastebėjus padidėjusį triukšmą ar vibraciją.

IX. Gaisrinės saugos reikalavimai

57. Vengti veiksmų, sudarančių sąlygas kilti gaisrui.

58. Rūkyti gimnazijos patalpose ir teritorijoje draudžiama.

59. Pastebėjus darbo metu įrankių gedimus, netvarkingus kabelius, elektros kištukinius lizdus, nutraukti darbą ir skubiai pranešti gimnazijos direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui.

60. Kilus gaisrui nedelsiant išjungti elektros prietaisus iš elektros tinklo, iškviešti ugniagesius pagalbos telefonu 112.

61. Pradėti gesinti gaisrą turimomis priemonėmis, informuoti gimnazijos direktorių ar jo įgaliotą asmenį apie gaisrą.

X. Veiksmai avariniais (ypatingais) atvejais

62. Įvykus avarijai (liejasi vanduo per sugedusį vandens uždarymo čiaupą ar vandentiekio vamzdį, jaučiamas dujų kvapas, dingo elektros energija ir kt.) reikia tuoj pat nutraukti darbą, pranešti apie įvykį gimnazijos direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui.

63. Įvykus nelaimingam atsitikimui, nedelsiant suteikti pirmąją medicinos pagalbą sau ar kitiems nukentėjusiems ir pranešti apie įvykį gimnazijos direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui.

64. Darbo metu susižeidus nors ir nelabai sunkiai, įvykio negalima nuslėpti, apie jį reikia pranešti gimnazijos direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui.

65. Kilus gaisrui, reikia iškviešti ugniagesius pagalbos telefonu 112, pranešti gimnazijos direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui ir gesinti gaisro židinį turimomis priemonėmis.

66. Ištikus nelaimingam atsitikimui pakeliui į darbą arba iš darbo, reikia pačiam ar per kitą asmenį pranešti apie įvykį gimnazijos direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui ir nurodyti įvykio aplinkybes bei pasekmes.

XI. Veiksmai baigus darbą

67. Sutvarkyti darbo vietą, surinkti darbo įrankius ir padėti į jų saugojimo vietą.

68. Nusivilkti darbo drabužius, nusiauti darbo avalynę, atlikti asmeninės higienos procedūras.

69. Uždaryti patalpų langus, užrakinti duris, raktus padėti į jų saugojimo vietą.

70. Išjungti elektros prietaisus, jei jie neįjungti specialiame režime.

71. Apie visus darbo metu pastebėtus trūkumus informuoti gimnazijos direktorių ar jo įgaliotą asmenį.

Instrukciją parengė :
Švietimo padalinio
(Ugdymo aprūpinimo skyriaus) vadovas
Einamojo remonto darbininkas

Justina Bučienė
Bronius Prišmontas